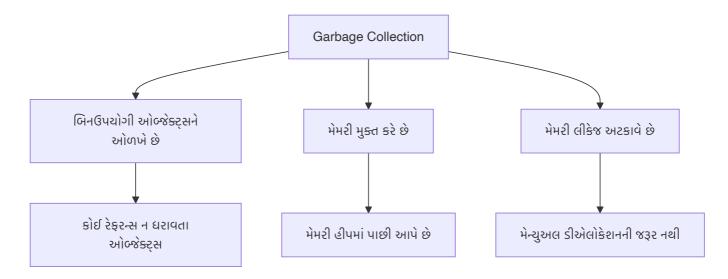
પ્રશ્ન ૧(અ): જાવામાં Garbage collection સમજાવો. (ગુણ: ૩)

જવાબ ૧(અ):

Garbage Collection જાવામાં એક ઓટોમેટિક મેમરી મેનેજમેન્ટ પ્રક્રિયા છે જે:

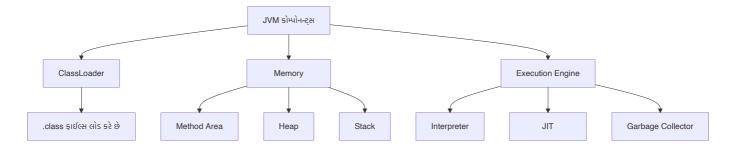
- હેતુ: ઓટોમેટિક રીતે બિનઉપયોગી ઓબ્જેક્ટ્સને મેમરીમાંથી દૂર કરે છે
- પ્રક્રિયા:
 - o JVM **સમયાંતરે ચેક કરે છે** કે કયા ઓબ્જેક્ટ્સને હવે રેફરન્સ નથી
 - o બિનઉપયોગી ઓબ્જેક્ટ્સની મેમરી મુક્ત કરે છે
 - o મુક્ત થયેલી મેમરી **હીપમાં પાછી આપે છે**
- ટ્રિગર: જ્યારે હીપ મેમરી ઓછી થાય અથવા એક્સપ્લિસિટલી કોલ થાય ત્યારે થાય છે

યાદ રાખવા માટે: "ART" - Automatic, Reclaims memory, Tracks unused objects

પ્રશ્ન ૧(બ): JVM વિગતવાર સમજાવો. (ગુણ: ૪)

જવાબ ૧(બ):

Java Virtual Machine (JVM) જાવા આર્કિટેક્ચરનો મુખ્ય ભાગ છે:

મુખ્ય કોમ્પોનન્ટ્સ:

• ClassLoader: ક્લાસ ફાઈલ્સને મેમરીમાં લોડ કરે છે

• Memory Areas:

- o Method Area: ક્લાસ સ્ટક્ચર સ્ટોર કરે છે
- o **Heap**: ઓબ્જેક્ટ્સ સંગ્રહ (garbage collection)
- **Stack**: મેથડ ફ્રેમ્સ, લોકલ વેરિએબલ્સ
- Execution Engine:
 - o Interpreter: બાઇટકોડ એક્ઝિક્યુટ કરે છે
 - o JIT Compiler: એક્ઝિક્યુશન ઓપ્ટિમાઈઝ કરે છે
 - o Garbage Collector: ਮੇਮਟੀ ਮੇਜੇਲ કરੇ છે

મુખ્ય ફીચર્સ:

- પ્લેટફોર્મ ઇન્ડિપેન્ડન્સ પ્રદાન કરે છે ("Write Once, Run Anywhere")
- સેન્ડબોક્સ એક્ઝિક્યુશન દ્વારા સિક્યોરિટી સુનિશ્ચિત કરે છે
- મેમરી ઓટોમેટિકલી મેનેજ કરે છે

યાદ રાખવા માટે: "CLME" - ClassLoader, Memory Areas, Execution Engine

પ્રશ્ન ૧(ક): Fibonacci series પ્રિન્ટ કરવા માટેનો જાવા પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: ૭)

જવાબ ૧(ક):

Fibonacci Series: એક શ્રેણી જેમાં દરેક સંખ્યા તેની અગાઉની બે સંખ્યાઓના સરવાળા બરાબર હોય છે.

જાવા પ્રોગ્રામ:

```
import java.util.Scanner;

public class FibonacciSeries {
    public static void main(String[] args) {
        // Scanner ઓજેક્ટ બનાવો
        Scanner input = new Scanner(System.in);

        // ટર્સની સંખ્યા મેળવો
        System.out.print("ટર્સની સંખ્યા દાખલ કરો: ");
        int n = input.nextInt();

        // પ્રથમ બે ટર્મ્સ ઇનિશિયલાઇઝ કરો
        int firstTerm = 0;
        int secondTerm = 1;

        System.out.println(n + " ટર્મ્સ માટે Fibonacci શ્રેણી:");
```

```
// પ્રથમ બે ટર્સ પ્રિન્ટ કરો

if (n >= 1) System.out.print(firstTerm + " ");

if (n >= 2) System.out.print(secondTerm + " ");

// બાકીના ટર્મ્સ જનરેટ કરો

for (int i = 3; i <= n; i++) {
    // આગળનો ટર્મ શોદ્યો
    int nextTerm = firstTerm + secondTerm;
    System.out.print(nextTerm + " ");

// ટર્મ્સ અપડેટ કરો
    firstTerm = secondTerm;
    secondTerm = nextTerm;
}

input.close();
}
```

n=8 માટે આઉટપુટ:

```
ટર્મની સંખ્યા દાખલ કરો: 8
8 ટર્મ્સ માટે Fibonacci શ્રેણી:
0 1 1 2 3 5 8 13
```

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- પ્રથમ બે ટર્મ્સ ઇનિશિયલાઇઝ કરો (0, 1)
- બાકીના ટર્મ્સ જનરેટ કરવા માટે **લૂપ**નો ઉપયોગ કરો
- દરેક નવો ટર્મ = અગાઉના બે ટર્મ્સનો સરવાળો
- આગળના ટર્મ માટે વેરિએબલ્સ **અપડેટ** કરો

યાદ રાખવા માટે: "IFLU" - Initialize, First two terms, Loop, Update

પ્રશ્ન ૧(ક OR): કમાન્ડ લાઇન arguments નો ઉપયોગ કરીને કોઈપણ દસ સંખ્યાઓ માંથી ન્યૂનતમ શોધવા માટે જાવા પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: ૭)

જવાબ ૧(ક OR):

Command Line Arguments જાવામાં પ્રોગ્રામ એક્ઝિક્યુટ થાય ત્યારે પાસ કરવામાં આવતા પેરામીટર્સ છે.

જાવા પ્રોગ્રામ:

```
public class MinimumFinder {
   public static void main(String[] args) {
    // ચેક કરો કે ચોક્કસ 10 આર્ગ્યુમેન્ટ્સ આપેલા છે કે નહી
```

```
if (args.length != 10) {
              System.out.println("કૃપા કરીને ચોક્કસ 10 નંબર કમાન્ડ લાઈન આર્ગ્યુમેન્ટ્સ તરીકે આપો");
              System.out.println("ઉદાહરણ: java MinimumFinder 45 12 67 89 23 5 78 90 34 56");
             return;
         }
         // પ્રથમ નંબરથી min ઇનિશિયલાઇઝ કરો
         int min = Integer.parseInt(args[0]);
         // બધા આર્ગ્યુમેન્ટસમાંથી ન્યૂનતમ શોધો
         for (int i = 1; i < args.length; i++) {
              // સ્ટ્રિંગ આર્ગ્યુમેન્ટને ઇન્ટિજરમાં રૂપાંતરિત કરો
              int num = Integer.parseInt(args[i]);
              // જો વર્તમાન નંબર નાનો હોય તો min અપડેટ કરો
             if (num < min) {</pre>
                  min = num;
         }
         // પરિણામ પ્રદર્શિત કરો
         System.out.println("દાખલ કરેલા નંબસં:");
         for (String num : args) {
              System.out.print(num + " ");
         System.out.println("\nन्यूनतम मूत्य: " + min);
    }
}
```

એક્ઝિક્યુશન:

```
> java MinimumFinder 45 12 67 89 23 5 78 90 34 56
દાખલ કરેલા નંબર્સ:
45 12 67 89 23 5 78 90 34 56
ન્યૂનતમ મૂલ્ય: 5
```

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

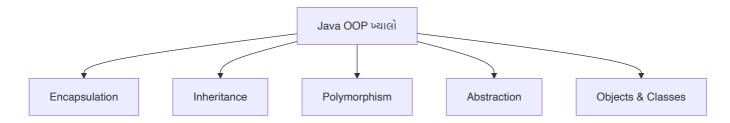
- Command-line arguments string[] args માં પાસ થાય છે
- સ્ટ્રિંગ આર્ગ્યુમેન્ટ્સને Integer.parseInt() નો ઉપયોગ કરીને **ઇન્ટિજરમાં રૂપાંતરિત** કરો
- પ્રથમ નંબરથી **ન્યૂનતમ ઇનિશિયલાઇઝ** કરો
- દરેક નંબરને **સરખાવો** અને જો નાનો હોય તો ન્યૂનતમ અપડેટ કરો
- ઇનપુટ આર્ગ્યુમેન્ટ્સ માટે **વેલિડેશન હેન્ડલ** કરો

યાદ રાખવા માટે: "ACCIH" - Arguments, Convert, Compare, Initialize, Handle validation

પ્રશ્ન ૨(અ): જાવા OPP ના મૂળભૂત ખ્યાલોની યાદી બનાવો. કોઈપણ એક વિગતવાર સમજાવો. (ગુણ: 3)

જવાબ ર(અ):

જાવા OOP ના મૂળભૂત ખ્યાલો:

- **Encapsulation**: ડેટા અને મેથડ્સને એક એકમ તરીકે બાંધવા, ઇમ્પ્લિમેન્ટેશન છુપાવવી
- Inheritance: હાલના વર્ગોમાંથી નવા વર્ગો બનાવવા
- Polymorphism: એક ઇન્ટરફેસ, ઘણા ઇમ્પ્લિમેન્ટેશન્સ
- Abstraction: જટિલ ઇમ્પ્લિમેન્ટેશન વિગતો છુપાવવી
- Objects & Classes: મૂળભૂત બિલ્ડિંગ બ્લોક્સ

Inheritance समजवटः

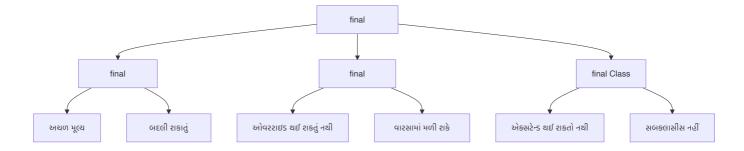
- Inheritance એ **હાલના વર્ગો**માંથી **નવા વર્ગો** બનાવવાની પ્રક્રિયા છે
- નવો વર્ગ (સબક્લાસ/ચાઇલ્ડ) હાલના વર્ગ (સુપરક્લાસ/પેરેન્ટ)માંથી **લક્ષણો અને વર્તણૂંક વારસામાં મેળવે** છે
- extends કીવર્ડનો ઉપયોગ કરીને અમલમાં મૂકવામાં આવે છે
- કોડ રીયુઝેબિલિટીને પ્રોત્સાહન આપે છે અને IS-A સંબંધ સ્થાપિત કરે છે
- ઉદાહરણ: Car IS-A Vehicle, Dog IS-A Animal

યાદ રાખવા માટે: "EIOPA" - Encapsulation, Inheritance, Objects, Polymorphism, Abstraction

પ્રશ્ન ૨(બ): final કી-વર્ડ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (ગુણ: ૪)

જવાબ ર(બ):

Final Keyword જાવામાં:

final keyword ના ઉપયોગો:

- final variable: અચળ (constant) બનાવે છે જે બદલી શકાતા નથી
- final method: સબક્લાસમાં ઓવરરાઇડ થઈ શકતી નથી
- final class: એક્સટેન્ડ થઈ શકતો નથી (ઇન્હેરિટન્સ નહીં)

ઉદાહરણ:

```
public class FinalDemo {
    // final variable (constant)
    final double PI = 3.14159;
    // final method
    final void display() {
        System.out.println("આ મેથડ ઓવરરાઇડ થઈ શકતી નથી");
    }
    public static void main(String[] args) {
        FinalDemo obj = new FinalDemo();
        // final variable નો ઉપયોગ
        System.out.println("PI નું મૂલ્ય: " + obj.PI);
        // final variable ने जहली शडातूं नथी
        // obj.PI = 3.14; // કમ્પાઇલેશન એરર
        // final method ને કોલ કરવી
        obj.display();
}
// Final class
final class SecureClass {
    void show() {
        System.out.println("આ ક્લાસ એક્સટેન્ડ થઈ શકતો નથી");
    }
}
// final class ને એક્સટેન્ડ કરી શકાતું નથી
// class ChildClass extends SecureClass {} // કમ્પાઇલેશન એરર
```

યાદ રાખવા માટે: "VCM" - Variables (constant), Cannot extend, Methods (no override)

પ્રશ્ન ૨(૬): કન્સ્ટ્રક્ટર શું છે? Parameterized કન્સ્ટ્રક્ટર ને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (ગુણ: ૭)

જવાબ ર(ક):

Constructor: એક વિશેષ મેથડ જે **ઑબ્જેક્ટ્સને ઇનિશિયલાઇઝ** કરવા માટે વપરાય છે. તે **ક્લાસના નામ જેવું જ નામ** ધરાવે છે અને **કોઈ** રિટર્ન ટાઈપ નથી.

લક્ષણો:

- ક્લાસ જેવું સમાન નામ
- કોઈ રિટર્ન ટાઈપ નહીં
- ઑબ્જેક્ટ બનાવવામાં આવે ત્યારે **આપોઆપ કૉલ** થાય છે
- ઇન્સ્ટન્સ વેરીએબલ્સ **ઇનિશિયલાઇઝ** કરે છે

Parameterized Constructor नู่ GEIહरए।:

```
public class Student {
    // ઇન્સ્ટન્સ વેરીએબલ્સ
    private int rollNo;
    private String name;
    private double percentage;
    // Parameterized constructor
    public Student(int roll, String studentName, double marks) {
        rollNo = roll;
        name = studentName;
        percentage = marks;
    }
    // વિદ્યાર્થી વિગતો દર્શાવવા માટેની મેથડ
    public void displayDetails() {
        System.out.println("रोल नंजर: " + rollNo);
        System.out.println("네મ: " + name);
        System.out.println("281912: " + percentage + "%");
    public static void main(String[] args) {
        // Parameterized constructor નો ઉપયોગ કરીને ऑબ્જેક્ટ્સ બનાવવા
        Student s1 = new Student(101, "থঙুল", 85.7);
        Student s2 = new Student(102, "ਮਿਪਾ", 92.3);
        // વિગતો દર્શાવવી
        System.out.println("प्रथम विधार्थी:");
        s1.displayDetails();
        System.out.println("\nद्वितीय विधार्थी:");
        s2.displayDetails();
    }
}
```

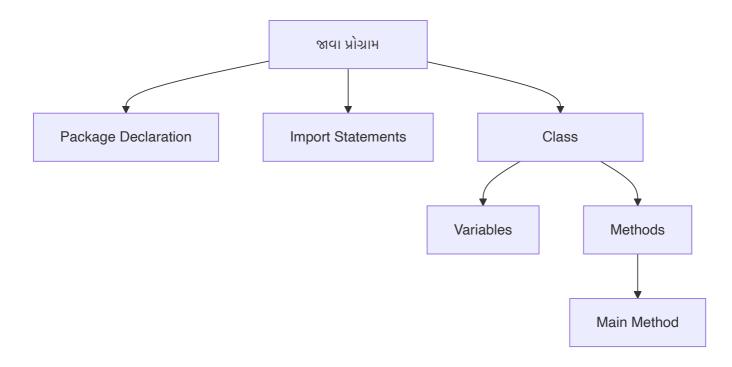
મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- **યોક્કસ મૂલ્યો** સાથે ઇનિશિયલાઇઝેશનની મંજૂરી આપે છે
- ઑબ્જેક્ટ ક્રિએશન દરમિયાન પેરામીટર્સ પાસ કરવામાં આવે છે
- વિવિધ સ્થિતિઓ સાથે ઘણા ઑબ્જેક્ટ્સ બનાવે છે
- વેરીએબલ્સ ઇનિશિયલાઇઝ કરવા માટે setter મેથડ્સની જરૂર નથી

પ્રશ્ન ર(અ OR): ઉદાહરણ સાથે જાવા પ્રોગ્રામ સ્ટ્રક્ચર સમજાવો. (ગુણ: 3)

જાવા પ્રોગ્રામ સ્ટક્ચર:

જવાબ ર(અ OR):

જાવા પ્રોગ્રામના ઘટકો:

- Package Declaration: (વૈકલ્પિક) સંબંધિત ક્લાસીસને ઓર્ગેનાઇઝ કરે છે
- Import Statements: (વૈકલ્પિક) અન્ય પેકેજમાંથી ક્લાસીસને એક્સેસ કરે છે
- Class Declaration: (જરૂરી) કોડનો કન્ટેનર
- Variables: ડેટા સ્ટોર કરે છે
- **Methods**: વર્તણૂંક વ્યાખ્યાયિત કરે છે, main method સહિત
- Main Method: પ્રોગ્રામ એક્ઝિક્યુશનનું પ્રવેશ બિંદુ

ઉદાહરણ:

```
// 1. Package Declaration (पॅडिप्पिड)
package com.example;

// 2. Import Statements (पॅडिप्पिड)
import java.util.Scanner;

// 3. Class Declaration (४३२)
public class HelloWorld {
    // 4. Variables
    String message = "Hello, World!";
```

```
// 5. Methods

public void displayMessage() {

    System.out.println(message);
}

// 6. Main Method (પ્રવેશ બિંદુ)

public static void main(String[] args) {

    // ક્લાસનો ઑબ્જેક્ટ બનાવો

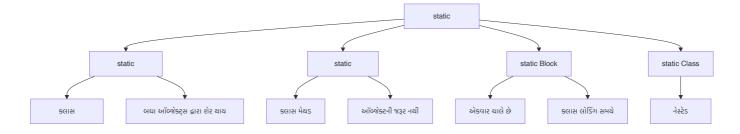
    HelloWorld obj = new HelloWorld();

    // મેથડને કૉલ કરો
    obj.displayMessage();
}
```

યાદ રાખવા માટે: "PICVM" - Package, Import, Class, Variables, Methods

પ્રશ્ન ૨(બ OR): યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે static કી-વર્ડ સમજાવો. (ગુણ: ૪) જવાબ ૨(બ OR):

Static Keyword જાવામાં:

static ના ઉપયોગો:

- static variable: ક્લાસના બધા જ ઇન્સ્ટન્સીસ વચ્ચે શેર થાય છે
- static method: ઑબ્જેક્ટ્સ બનાવ્યા વગર કૉલ થઈ શકે છે
- static block: ક્લાસ લોડ થાય ત્યારે એક્ઝિક્યુટ થાય છે
- static nested class: ઇન્સ્ટન્સને બદલે ક્લાસને જ સંબંધિત હોય છે

ઉદાહરણ:

```
public class CounterDemo {

// Static variable - બધા ઑલ્જેક્ટ્સ દ્વારા શેર થાય છે

static int count = 0;

// ઇન્સ્ટન્સ વેરિએબલ - દરેક ઑલ્જેક્ટ માટે અનન્ય

int instanceNumber;

// Static block - ક્લાસ લોડ થાય ત્યારે ચાલે છે

static {

System.out.println("Static block એક્ઝિક્યુટ થયો");
```

```
count = 10; // static variable धनिशियसाध्य sरो
    // Constructor
    public CounterDemo() {
        count++; // કાઉન્ટર વધારો
        instanceNumber = count; // ઇન્સ્ટન્સ નંબર એસાઇન કરો
    }
    // Static method
    public static void displayCount() {
        System.out.println("ड्स ऑक्लेड्स: " + count);
        // ઇન્સ્ટન્સ વેરિએબલ્સ સીધા એક્સેસ કરી શકાતા નથી
        // System.out.println(instanceNumber); // એરર!
    }
    // ઇન્સ્ટન્સ મેથડ
    public void displayInfo() {
        System.out.println("આ ઑબ્જેક્ટ #" + instanceNumber + " છે");
        System.out.println("કુલ કાઉન્ટ: " + count); // static variables એક્સેસ કરી શકે છે
    }
    public static void main(String[] args) {
        // ऑબ્જેક્ટ વગર static method કૉલ કરવી
        CounterDemo.displayCount(); // આઉટપુટ: કુલ ऑબ્જેક્ટ્સ: 10
        // ऑબ્જેક્ટ્સ બનાવો
        CounterDemo obj1 = new CounterDemo();
        CounterDemo obj2 = new CounterDemo();
        // ઇન્સ્ટન્સ મેથડ્સ કૉલ કરો
        obj1.displayInfo(); // આઉટપુટ: આ ऑબ્જેક્ટ #11 છે, કુલ કાઉન્ટ: 12
        obj2.displayInfo(); // આઉટપુટ: આ ऑબ્જેક્ટ #12 છે, કુલ કાઉન્ટ: 12
        // ફરીથી static method કૉલ કરો
        CounterDemo.displayCount(); // आઉટપુટ: डूल ऑब्लेंड्स: 12
    }
}
```

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- Static members **કલાસને સંબંધિત** છે (ઑબ્જેક્ટ્સ નહીં)
- તેઓ ક્લાસ લોડ થાય ત્યારે **મેમરીમાં લોડ** થાય છે
- Static methods **ઇન્સ્ટન્સ વેરિએબલ્સ/મેથડ્સને સીધા એક્સેસ** કરી શકતી નથી
- યુટિલિટી મેથડ્સ, અચળ અંકો, અને કાઉન્ટર્સ માટે વપરાય છે

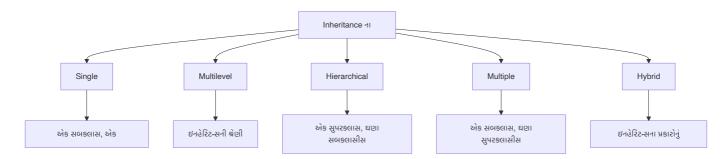
યાદ રાખવા માટે: "BCCS" - Belongs to Class, Class-level, Shared memory, Static methods

પ્રશ્ન ર(ક OR): ઇનહેરીટન્સ વ્યાખ્યાયિત કરો. તેના પ્રકારોની યાદી બનાવો. Multilevel અને Hierarchical ઇનહેરીટન્સ ને યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (ગુણ: ૭)

જવાબ ર(ક OR):

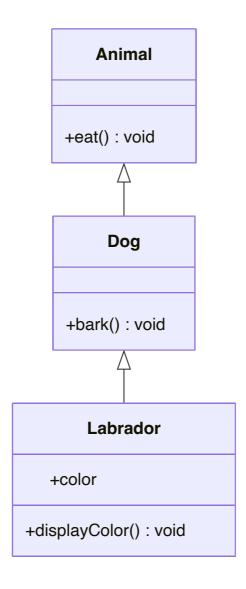
Inheritance: એક પ્રક્રિયા જેમાં એક ક્લાસ બીજા ક્લાસના ગુણધર્મો અને વર્તણૂંક મેળવે છે.

Inheritance ના પ્રકારો:

увіг	વર્ણન		
Single	એક સબક્લાસ એક સુપરક્લાસમાંથી વારસો મેળવે છે		
Multilevel	ઇનહેરિટન્સની શ્રેણી (A → B → C)		
Hierarchical	ઘણા ક્લાસીસ એક સુપરક્લાસમાંથી વારસો મેળવે છે		
Multiple	એક ક્લાસ ઘણા ક્લાસમાંથી વારસો મેળવે છે (જાવામાં ઇન્ટરફેસ દ્વારા)		
Hybrid	ઘણા ઇનહેરિટન્સ પ્રકારોનું સંયોજન		

Multilevel Inheritance Gยเ๔२ย:


```
// બેઇઝ ક્લાસ

class Animal {
    void eat() {
        System.out.println("प्राष्टी ખાય છે");
    }

// મધ્યવર્તી ક્લાસ

class Dog extends Animal {
    void bark() {
        System.out.println("કૂતરો લસે છે");
    }

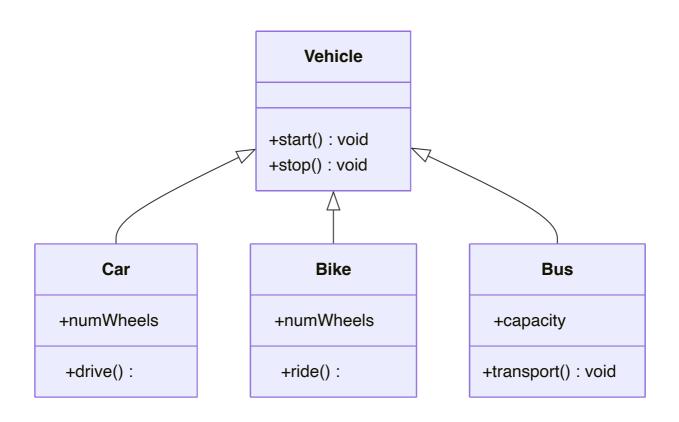
// ડેરાઇલ ક્લાસ

class Labrador extends Dog {
    String color;

    Labrador(String color) {
        this.color = color;
```

```
void displayColor() {
        System.out.println("¿ɔl " + color + " છ\");
    }
}
// મેઇન ક્લાસ
public class MultilevelDemo {
    public static void main(String[] args) {
        Labrador lab = new Labrador("ગોલ્ડન");
        // Animal ક્લાસની મેથડ્સ
        lab.eat();
        // Dog ક્લાસની મેથડ્સ
        lab.bark();
        // Labrador ક्લાસની મેથડ્સ
        lab.displayColor();
    }
}
```

Hierarchical Inheritance Gยเชลยเ


```
// બેઇઝ ક્લાસ
class Vehicle {
 void start() {
 System.out.println("વાહન શરૂ થયું");
```

```
void stop() {
        System.out.println("વાહન બંધ થયું");
   }
}
// ડેરાઇવ્ડ ક્લાસ 1
class Car extends Vehicle {
   int numWheels = 4;
   void drive() {
        System.out.println("કાર" + numWheels + " પૈંડા સાથે ચાલી રહી છે");
}
// ડેરાઇવ્ડ ક્લાસ 2
class Bike extends Vehicle {
   int numWheels = 2;
   void ride() {
        System.out.println("બાઇક " + numWheels + " પૈડા સાથે યાલી રહી છે");
    }
}
// ડેરાઇવ્ડ ક્લાસ 3
class Bus extends Vehicle {
   int capacity = 40;
   void transport() {
        System.out.println("બસ " + capacity + " મુસાફરોને લઈ જઈ રહી છે");
    }
}
// મેઇન ક્લાસ
public class HierarchicalDemo {
    public static void main(String[] args) {
        Car car = new Car();
        Bike bike = new Bike();
        Bus bus = new Bus();
        // Car भेथऽस
        car.start(); // Vehicle मांथी
        car.drive(); // Car मांथी
        car.stop(); // Vehicle मांथी
        System.out.println();
        // Bike મેથડ્સ
        bike.start(); // Vehicle ਮਾਂথੀ
        bike.ride(); // Bike માંથી
        bike.stop(); // Vehicle માંથી
```

```
System.out.println();

// Bus भेथऽ्स
bus.start(); // Vehicle मांथी
bus.transport(); // Bus भांथी
bus.stop(); // Vehicle मांथी
}
```

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

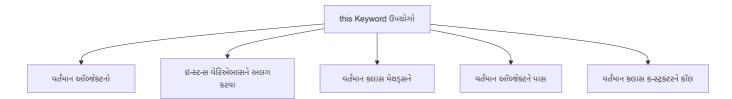
- Multilevel Inheritance: ઇનહેરિટન્સની શ્રેણી બનાવે છે (દા.ત. Animal → Dog → Labrador)
- **Hierarchical Inheritance**: ઘણા ક્લાસીસ **એક બેઝ ક્લાસમાંથી** વારસો મેળવે છે (દા.ત. Vehicle → Car/Bike/Bus)
- બંને ક્રોડ રીયુઝેબિલિટીને પ્રોત્સાહન આપે છે
- જાવા ક્લાસીસ સાથે **મલ્ટિપલ ઇનહેરિટન્સનું સમર્થન કરતું નથી** (તેના બદલે ઇન્ટરફેસનો ઉપયોગ કરે છે)

યાદ રાખવા માટે: "MASH" - Multilevel (chain), Acquire properties, Single superclass, Hierarchical (tree)

પ્રશ્ન 3(અ): this કી-વર્ડને યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (ગુણ: 3)

જવાબ 3(અ):

'this' keyword જાવામાં વર્તમાન ઑબ્જેક્ટ ઇન્સ્ટન્સનો સંદર્ભ આપે છે.

'this' keyword ના મુખ્ય ઉપયોગો:

- વેરિએબલ શેડોઇંગ નિવારવા: પેરામીટર્સથી ઇન્સ્ટન્સ વેરિએબલ્સને અલગ પાડવા
- કન્સ્ટ્રક્ટર કૉલ: એ જ ક્લાસમાં બીજા કન્સ્ટ્રક્ટરને કૉલ કરવા (this())
- વર્તમાન ઑબ્જેક્ટ રિટર્ન: મેથડ ચેઇનિંગ માટે વર્તમાન ઇન્સ્ટન્સ પાછું આપવું
- વર્તમાન ऑબ્જેક્ટ પાસ: પેરામીટર તરીકે વર્તમાન ऑબ્જેક્ટને પાસ કરવું

ઉદાહરણ:

```
public class Person {
    // ઇન્સ્ટન્સ વેરિએબલ્સ
    private String name;
    private int age;

    // પેરામીટર્સ સાથે કન્સ્ટ્રક્ટર
    public Person(String name, int age) {
        // ઇન્સ્ટન્સ વેરિએબલ્સને સંદર્ભિત કરવા 'this' નો ઉપયોગ
```

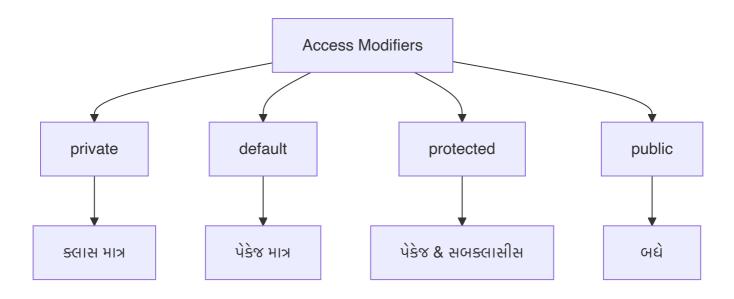
```
this.name = name; // 'this' વગર, name પેરામીટરને રેફર કરશે
        this.age = age; // 'this' पगर, age पेरामीटरने रेइर કरशे
    }
    // 'this' નો ઉપયોગ કરીને બીજી મેથડને કૉલ કરતી મેથડ
    public void display() {
        System.out.println("네મ: " + this.name);
        System.out.println("ਰਿਸਟ: " + this.age);
        this.greet(); // ਅહੀਂ 'this' વੌકલ્પિક છે
    }
    // કૉલ કરવા માટેની મેથડ
    public void greet() {
        System.out.println(this.name + " तरङ्थी नमस्डार");
    }
    public static void main(String[] args) {
        Person person = new Person("%d", 25);
        person.display();
    }
}
```

યાદ રાખવા માટે: "RICP" - Reference variables, Instance methods, Constructor call, Pass object

પ્રશ્ન ૩(બ): જાવામાં વિવિધ એક્સેસ કંટ્રોલ સમજાવો. (ગુણ: ૪)

જવાબ 3(બ):

Access Modifiers જાવામાં ક્લાસ, મેથડ્સ, અને વેરિએબલ્સની એક્સેસ અને વૃશ્યતાને નિયંત્રિત કરે છે.

જાવા એક્સેસ કંટ્રોલ લેવલ્સ:

Modifier	Class	Package	Subclass	World
private	હા	ના	ના	ના
default	હા	હા	ના	ना
protected	હા	હ।	હા	ना
public	હા	હ।	હા	હા

ઉદાહરણ:

ફાયદાઓ:

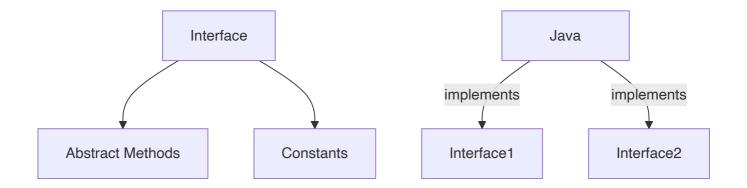
- Encapsulation: ઇમ્પ્લિમેન્ટેશન વિગતો છુપાવવી
- Security: અનધિકૃત એક્સેસ અટકાવવી
- Maintainability: શું સુધારી શકાય તેનું નિયંત્રણ રાખવું

યાદ રાખવા માટે: "PDPP" - Private, Default, Protected, Public

પ્રશ્ન ૩(ક): ઈન્ટરફેસ શું છે? ઈન્ટરફેસ દ્વારા ઉદાહરણ સાથે multiple inheritance સમજાવો. (ગુણ: ૭)

જવાબ 3(ક):

Interface: એક ક્લાસનો બ્લુપ્રિન્ટ જેમાં abstract methods અને constants હોય છે.

મુખ્ય લક્ષણો:

- મેથડ્સ ડિફોલ્ટ રીતે public અને abstract હોય છે
- વેરિએબલ્સ public, static, અને final હોય છે
- ક્લાસ ઇન્ટરફેસને implement કરે છે
- ક્લાસ ઘણા ઇન્ટરફેસીસ implement કરી શકે છે

Multiple Inheritance Gยเ๔२ย:

```
// પ્રથમ ઇન્ટરફેસ
interface Drawable {
    void draw(); // Abstract method
    int SIZE = 10; // Constant
// બીજો ઇન્ટરફેસ
interface Colorable {
    void setColor(String color);
    String getColor();
}
// ઘણા ઇન્ટરફેસીસ implement કરતો ક્લાસ
class Circle implements Drawable, Colorable {
    private String color;
    @Override
    public void draw() {
        System.out.println(SIZE + " સાઇઝનો સર્કલ દોરી રહ્યા છીએ");
    }
    @Override
    public void setColor(String color) {
        this.color = color;
        System.out.println("સર્કલનો રંગ " + color + " સેટ કર્યો");
    }
    @Override
    public String getColor() {
        return color;
```

```
}

// મેઇન ક્લાસ

public class InterfaceDemo {

    public static void main(String[] args) {

        Circle c = new Circle();

        // બંને ઇન્ટરફેસીસની મેથડ્સનો ઉપયોગ

        c.draw();

        c.setColor("લાલ");

        System.out.println("રંગ: " + c.getColor());

        // ઇન્ટરફેસ સાથે પોલિમોફિંઝમ

        Drawable d = new Circle();

        d.draw(); // માત્ર Drawable મેથડ્સને જ એક્સેસ કરી શકે

        Colorable col = new Circle();

        col.setColor("વાદળી"); // માત્ર Colorable મેથડ્સને જ એક્સેસ કરી શકે

}
```

ઇન્ટરફેસ સાથે Multiple Inheritance:

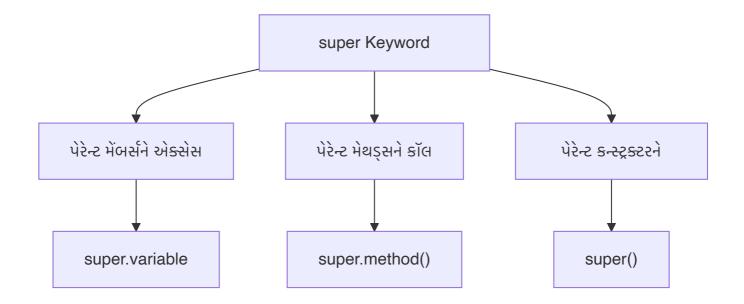
- જાવા ક્લાસીસ સાથે **મલ્ટિપલ ઇન્હેરિટન્સની મંજૂરી આપતું નથી**
- ક્લાસ **ઘણા ઇન્ટરફેસીસ** implement કરી શકે છે
- દરેક ઇન્ટરફેસ અલગ અલગ **વર્તણૂકો** પ્રદાન કરે છે
- મલ્ટિપલ ઇન્હેરિટન્સમાં મળતી **ડાયમંડ પ્રોબ્લેમ**નું સમાધાન કરે છે

યાદ રાખવા માટે: "CALM" - Constants, Abstract methods, Like multiple inheritance, Methods without implementation

પ્રશ્ન ૩(અ OR): super કી-વર્ડ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (ગુણ: ૩)

જવાબ 3(અ OR):

'super' keyword જાવામાં વર્તમાન ઑબ્જેક્ટના પેરેન્ટ ક્લાસ (સુપરક્લાસ)નો સંદર્ભ આપે છે.

'super' keyword ના મુખ્ય ઉપયોગો:

- पेरेन्ट इलास वेरिએजिसने એક્સેस: super.variable
- पेरेन्ट झ्लास मेथड्सने झॉल: super.method()
- पेरेन्ट इसास इन्स्ट्रइररने झॉस: super() अथपा super(parameters)

ઉદાહરણ:

```
// પેરેન્ટ ક્લાસ
class Animal {
    String color = "सर्हेध";
    void eat() {
        System.out.println("પ્રાણી ખાઈ રહ્યું છે");
    }
    Animal() {
        System.out.println("Animal ६-२८८२ डॉल थयो");
}
// ચાઇલ્ડ ક્લાસ
class Dog extends Animal {
    String color = "ຣາທ່";
    void printColor() {
         // એક જ નામના પેરેન્ટ વેરિએબલને એક્સેસ
        System.out.println("ਪੋਟੇ-ਟ ਟਂગ: " + super.color);
        System.out.println("યાઇલ્ડ રંગ: " + color);
    }
    void eat() {
        // પેરેન્ટ મેથડને કૉલ
        super.eat();
```

આઉટપુટ:

```
Animal કન્સ્ટ્રક્ટર કૉલ થયો
Dog કન્સ્ટ્રક્ટર કૉલ થયો
પેરેન્ટ રંગ: સફેદ
યાઇલ્ડ રંગ: કાળો
પ્રાણી ખાઈ રહ્યું છે
કૂતરો ખાઈ રહ્યો છે
```

યાદ રાખવા માટે: "VCM" - Variables (parent), Call methods, Method overriding

પ્રશ્ન ૩(બ OR): પેકેજ શું છે? પેકેજ બનાવવાના પગલાં લખો અને તેનું ઉદાહરણ આપો. (ગુણ: ૪)

જવાબ **3(બ OR)**:

Package: એક નેમસ્પેસ જે સંબંધિત ક્લાસ અને ઇન્ટરફેસીસને ઓર્ગેનાઇઝ કરે છે.

પેકેજ બનાવવાના પગલાં:

- 1. સોર્સ ફાઇલની શરૂઆતમાં **પેકેજ ડિક્લેર** કરો
- 2. ફાઇલને પેકેજ નામ સાથે મેળ ખાતા ડાયરેક્ટરી સ્ટ્રક્ચરમાં **સેવ** કરો
- 3. યોગ્ય ડાયરેક્ટરી સ્ટ્રક્ચર સાથે ફાઇલને **કમ્પાઇલ** કરો
- 4. અન્ય ક્લાસમાં પેકેજને **ઇમ્પોર્ટ** અને ઉપયોગ કરો

ઉદાહરણ:

પગલું 1: પેકેજ ડિક્લેરેશન સાથે ક્લાસ બનાવો

```
// ର୍ଥେଖ: Calculator.java
package com.mymath.util;
public class Calculator {
    // મેથડ્સ
    public int add(int a, int b) {
        return a + b;
    }
    public int subtract(int a, int b) {
       return a - b;
    public int multiply(int a, int b) {
        return a * b;
    }
    public double divide(int a, int b) {
        if (b == 0) {
            System.out.println("શૂન્ય વડે ભાગી શકાતું નથી");
            return 0;
        }
        return (double)a / b;
    }
}
```

પગલું 2: ફાઇલને યોગ્ય ડાયરેક્ટરી સ્ટ્રક્યરમાં સેવ કરો

```
project_root/

com/

mymath/

util/

Calculator.java
```

પગલું 3: ફાઇલને કમ્પાઇલ કરો

```
# project_root पर नेषिशेट डरो

cd project_root

# इम्पाध्य

javac com/mymath/util/Calculator.java
```

પગલું 4: પેકેજનો ઉપયોગ કરતો ક્લાસ બનાવો

```
// ફાઇલ: PackageDemo.java
// પેકેજ ઇમ્પોર્ટ
```

```
import com.mymath.util.Calculator;

public class PackageDemo {
    public static void main(String[] args) {
        // Calculator SGURHAÎ ऑଡsेSE GHIÇÎ
        Calculator calc = new Calculator();

        // મેથડ્સનો ઉપયોગ
        System.out.println("10 + 5 = " + calc.add(10, 5));
        System.out.println("10 - 5 = " + calc.subtract(10, 5));
        System.out.println("10 * 5 = " + calc.multiply(10, 5));
        System.out.println("10 / 5 = " + calc.divide(10, 5));
    }
}
```

પગલું 5: મેઇન ક્લાસને કમ્પાઇલ અને ચલાવો

```
# ระพย์ต
javac -classpath . PackageDemo.java
# ขตต่
java -classpath . PackageDemo
```

આઉટપુટ:

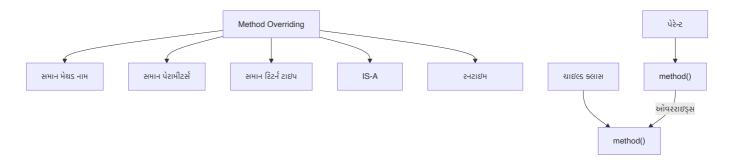
```
10 + 5 = 15
10 - 5 = 5
10 * 5 = 50
10 / 5 = 2.0
```

યાદ રાખવા માટે: "SCIR" - Save in structure, Compile with path, Import package, Run with classpath

પ્રશ્ન ૩(ક OR): વ્યાખ્યાયિત કરો: Method Overriding. Method overriding માટેના નિયમોની યાદી બનાવો. Method overriding ને ઇમ્પ્લિમેન્ટ કરતો java પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: ૭)

જવાબ 3(ક OR):

Method Overriding: સબક્લાસમાં પેરેન્ટ ક્લાસમાં પહેલેથી જ વ્યાખ્યાયિત મેથડ માટે અલગ ઇમ્પ્લિમેન્ટેશન પ્રદાન કરવું.

Method Overriding માટેના નિયમો:

- મેથડ પેરેન્ટ ક્લાસ મેથડ જેવું સમાન નામ ધરાવતી હોવી જોઈએ
- મેથડમાં સમાન પેરામીટર્સ (સંખ્યા, પ્રકાર, ક્રમ) હોવા જોઈએ
- રિટર્ન ટાઇપ પેરેન્ટ મેથડના રિટર્ન ટાઇપનો **સમાન અથવા સબટાઇપ** હોવો જોઈએ
- એક્સેસ મોડિફાયર પેરેન્ટ મેથડ કરતાં **સમાન અથવા ઓછો પ્રતિબંધિત** હોવો જોઈએ
- static મેથડ્સને ઓવરરાઇડ કરી શકાતી નથી (method hiding થાય છે)
- final મેથડ્સને ઓવરરાઇડ કરી શકાતી નથી
- **private** મેથડ્સને ઓવરરાઇડ કરી શકાતી નથી (સબક્લાસને દેખાતી નથી)
- ઓવરરાઇડ થયેલી મેથડ પેરેન્ટ મેથડની સરખામણીમાં **સમાન, સબટાઇપ, અથવા કોઈ પણ એક્સેપ્શન્સ ફેંકી** શકે છે

Method Overriding નું ઉદાહરણ:

```
// પેરેન્ટ ક્લાસ
class Vehicle {
   // ઓવરરાઇડ થનારી મેથડ
    public void move() {
        System.out.println("વાહન ચાલી રહ્યું છે");
    }
    // final મેથs – ઓવરરાઇડ થઈ શકતી નથી
    public final void stop() {
        System.out.println("વાહન રોકાઈ ગયું");
    }
    // રિટર્ન ટાઇપ ધરાવતી મેથડ
    public int getMaxSpeed() {
        return 100;
    // static મેથડ – ઓવરરાઇડ થઈ શકતી નથી (હાઇડ થઈ શકે છે)
    public static void displayInfo() {
        System.out.println("આ એક વાહન છે");
}
// ચાઇલ્ડ ક્લાસ
class Car extends Vehicle {
    // move() મેથડને ઓવરરાઇડ
    @Override
    public void move() {
        System.out.println("કાર ચલાવાઈ રહી છે");
    }
    // final મેથડને ઓવરરાઇડ કરી શકાતી નથી
    // public void stop() { } // એરર!
    // સમાન રિટર્ન ટાઇપ સાથે ઓવરરાઇડ
```

```
@Override
    public int getMaxSpeed() {
        return 200; // अलग धिम्प्लिमेन्टेशन
    }
    // મેથડ હાઇડિંગ (ઓવરરાઇડિંગ નહીં) - static મેથડ
    public static void displayInfo() {
        System.out.println("ਆ ਐਂs ਤਾਟ છੰ");
    }
}
// વધુ એક ચાઇલ્ડ ક્લાસ
class Bike extends Vehicle {
    // move() મેથડને ઓવરરાઇડ
    @Override
    public void move() {
        // પ્રથમ પેરેન્ટ મેથડને કૉલ
        super.move();
        System.out.println("બાઇક ચલાવાઈ રહી છે");
    }
    // covariant રિટર્ન ટાઇપ સાથે ઓવરરાઇડ
    @Override
    public int getMaxSpeed() {
        return 120;
    }
}
// મેઇન ક્લાસ
public class OverridingDemo {
    public static void main(String[] args) {
        // પેરેન્ટ ક્લાસનો ઑબ્જેક્ટ બનાવો
        Vehicle vehicle = new Vehicle();
        vehicle.move();
        System.out.println("ਮੁਖ਼ਰਮ ਮਰਿ: " + vehicle.getMaxSpeed());
        Vehicle.displayInfo();
        System.out.println("\n----");
        // ચાઇલ્ડ ક્લાસનો ઑબ્જેક્ટ બનાવો
        Car car = new Car();
        car.move();
        car.stop(); // पेरेन्टनी मेथडनो ઉपयोग
        System.out.println("ਮੁੰਗਮ ਮੁਰਿ: " + car.getMaxSpeed());
        Car.displayInfo();
        System.out.println("\n---- পাগ্ড ----");
        // અન્ય ચાઇલ્ડ ક્લાસનો ઑબ્જેક્ટ બનાવો
        Bike bike = new Bike();
        bike.move();
        System.out.println("ਮੁਰ੍ਧਮ ਮਹਿ: " + bike.getMaxSpeed());
        System.out.println("\n---- रनटाधम पोलिमोई्डिअम ----");
```

```
// રનટાઇમ પોલિમોર્ફિઝમ (ડાયનેમિક મેથડ ડિસ્પેય)
Vehicle v1 = new Car();
Vehicle v2 = new Bike();

v1.move(); // Car ની move મેથડને કૉલ કરે છે
v2.move(); // Bike ની move મેથડને કૉલ કરે છે

// Static મેથડ રેફરન્સ ટાઇપ અનુસાર કૉલ થાય છે (ઑબ્જેક્ટ ટાઇપ નહીં)
v1.displayInfo(); // Vehicle ની displayInfo કૉલ કરે છે
}
```

આઉટપુટ:

```
વાહન ચાલી રહ્યું છે
ਮહत्तम गति: 100
આ એક વાહન છે
---- 815 -----
કાર ચલાવાઈ રહી છે
વાહન રોકાઈ ગયું
ਮહत्तम गति: 200
આ એક કાર છે
---- ଠାଣ୍ଟ ----
વાહન ચાલી રહ્યું છે
બાઇક ચલાવાઈ રહી છે
ਮહੁੰਜਮ ਹੀਰਿ: 120
---- રનટાઇમ પોલિમોર્ફિઝમ ----
કાર ચલાવાઈ રહી છે
વાહન ચાલી રહ્યું છે
બાઇક ચલાવાઈ રહી છે
આ એક વાહન છે
```

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

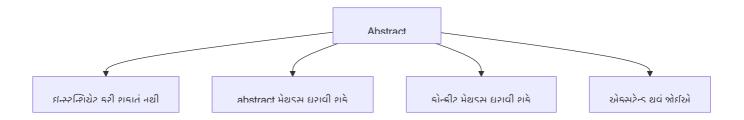
- Method overriding રનટાઇમ પોલિમોર્ફિઝમનો આધાર છે
- કૉલ થતી મેથડ **રેફરન્સ ટાઇપ** નહીં પણ **વાસ્તવિક ઑબ્જેક્ટ ટાઇપ** અનુસાર નક્કી થાય છે
- @override એનોટેશન મેથડ ખરેખર ઓવરરાઇડ થાય છે કે નહીં તે ચકાસવામાં મદદ કરે છે
- ઓવરરાઇડેડ મેથડમાંથી super.methodName() દ્વારા પેરેન્ટ મેથડને કૉલ કરો

યાદ રાખવા માટે: "SPAN" - Same name, Parameters same, Access same/wider, No static/final/private

પ્રશ્ન ૪(અ): યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે abstract class સમજાવો. (ગુણ: 3)

જવાબ ૪(અ):

Abstract Class: એક ક્લાસ જેનું ઇન્સ્ટન્શિયેશન કરી શકાતું નથી અને જેમાં abstract મેથડ્સ હોઈ શકે છે.

મુખ્ય લક્ષણો:

- abstract કીવર્ડ સાથે ડિક્લેર થાય છે
- **abstract મેથડ્સ** (ઇમ્પ્લિમેન્ટેશન વગર) ધરાવી શકે છે
- સબક્લાસીસે **બધી abstract મેથડ્સ ઇમ્પ્લિમેન્ટ** કરવી જોઈએ
- કન્સ્ટ્રક્ટર્સ, ઇન્સ્ટન્સ વેરિએબલ્સ, અને કોન્ક્રીટ મેથડ્સ ધરાવી શકે છે

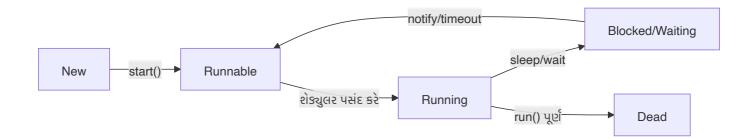
ઉદાહરણ:

```
// Abstract class
abstract class Shape {
    // Abstract method – કોઈ ઇમ્પ્લિમેન્ટેશન નથી
    abstract double calculateArea();
    // Concrete method
    void display() {
        System.out.println("क्षेत्रङ्ण: " + calculateArea());
}
// Concrete subclass
class Circle extends Shape {
    double radius;
    Circle(double radius) {
        this.radius = radius;
    // abstract method ઇમ્પ્લિમેન્ટ કરવી
    double calculateArea() {
        return Math.PI * radius * radius;
}
```

યાદ રાખવા માટે: "CPAI" - Cannot instantiate, Partial implementation, Abstract methods, Inherited

પ્રશ્ન ૪(બ): Thread શું છે? Thread જીવનચક્ર સમજાવો. (ગુણ: ૪) જવાબ ૪(બ):

Thread: એક હલકા વજનનું સબપ્રોસેસ જે પ્રોગ્રામના એક ભાગને સમાંતર રીતે એક્ઝિક્યુટ કરે છે.

Thread લાઇફ સાયકલના તબક્કા:

- 1. **New**: Thread ઑબ્જેક્ટ બનાવ્યો છે પરંતુ શરૂ થયો નથી
- 2. Runnable: Thread ચાલવા માટે તૈયાર, CPU માટે રાહ જુએ છે
- 3. Running: Thread CPU માં એક્ઝિક્યુટ થઈ રહ્યો છે
- 4. Blocked/Waiting: Thread થોડા સમય માટે અસક્રિય
 - o sleep(): નિશ્ચિત સમય માટે ફરજિયાત નિષ્ક્રિય
 - o wait(): નોટિફિકેશનની રાહ જોવી
 - o join(): બીજી thread પૂર્ણ થવાની રાહ જોવી
 - o I/O blocking: I/O ઓપરેશનની રાહ જોવી
- 5. **Dead**: Thread એક્ઝિક્યુશન પૂર્ણ થયું

Java Thread મેથડ્સ:

- start(): thread એક્ઝિક્યુશન શરૂ કરો
- sleep(): નિશ્ચિત સમય માટે thread પોઝ કરો
- yield(): બીજા threads ને ચલાવવા વર્તમાન thread પોઝ કરો
- join(): બીજી thread પૂર્ણ થાય ત્યાં સુધી રાહ જુઓ

યાદ રાખવા માટે: "NRWBD" - New, Runnable, Running, Waiting/Blocked, Dead

પ્રશ્ન ૪(૬): Thread Class નો અમલ કરીને બહુવિધ થ્રેડો બનાવે તેવો java પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: ૭)

જવાબ ૪(ક):

```
// Runnable interface धिन्यमेन्ट इरीने thread अनायवी

class CounterThread implements Runnable {
    private String threadName;
    private int counter;

// Constructor

public CounterThread(String name, int count) {
    this.threadName = name;
    this.counter = count;
}
```

```
// Run भेथऽमां thread लोशिङ હोय छे
            @Override
            public void run() {
                        try {
                                     for (int i = 1; i <= counter; i++) {
                                                 System.out.println(threadName + ": ગણતરੀ " + i);
                                                 // ડેમોન્સ્ટ્રેશન માટે પોઝ
                                                 Thread.sleep(500);
                                     }
                                     System.out.println(threadName + " นุย์ ยย์.");
                         } catch (InterruptedException e) {
                                     System.out.println(threadName + " વિક્ષેપિત થઈ.");
                        }
            }
}
// મેઇન ક્લાસ
public class MultiThreadDemo {
            public static void main(String[] args) {
                        System.out.println("થ્રેડ્સ બનાવી રહ્યા છીએ...");
                         // पહेली thread जनायो
                        Thread thread1 = new Thread(new CounterThread("%S-1", 5));
                         // जील thread जनायो
                        Thread thread2 = new Thread(new CounterThread("%S-2", 3));
                         // त्रील thread जनायो
                        Thread thread3 = new Thread(new CounterThread("$\subsetextract{\subseteq}\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\subseteq\s
                         // threads श३ डरो
                        thread1.start();
                        thread2.start();
                        thread3.start();
                        System.out.println("મેઇન થ્રેડ ચાલુ રહે છે...");
                        try {
                                     // બધી threads પૂર્ણ થાય ત્યાં સુધી રાહ જુઓ
                                    thread1.join();
                                     thread2.join();
                                    thread3.join();
                         } catch (InterruptedException e) {
                                     System.out.println("મેઇન થ્રેડ વિક્ષેપિત થઈ.");
                         }
                        System.out.println("બધી થ્રેડ્સ પૂર્ણ થઈ. મેઇન થ્રેડ બહાર નીકળી રહી છે.");
            }
}
```

આઉટપુટ (thread શેડ્યૂલિંગ ને કારણે બદલાઈ શકે છે):

```
થ્રેડ્સ બનાવી રહ્યા છીએ...
મેઇન થ્રેડ ચાલુ રહે છે...
શ્રેs-1: ગણતરી 1
શ્રેs-2: ગણતરી 1
શ્રેs-3: ગણતરી 1
શ્રેs-1: ગણતરી 2
થ્રેs-2: ગણતરી 2
થ્રેડ-3: ગણતરી 2
શ્રેs-1: ગણતરી 3
શ્રેs-2: ગણતરી 3
શેડ-3: ગણતરી 3
થ્રેs-2 પૂર્ણ થઈ.
શ્રેs-1: ગણતરી 4
શ્રેs-3: ગણતરી 4
થ્રેs-1: ગણતરી 5
શ્રેs-3 પૂર્ણ થઈ.
થ્રેs-1 પૂર્ણ થઈ.
બધી થ્રેડ્સ પૂર્ણ થઈ. મેઇન થ્રેડ બહાર નીકળી રહી છે.
```

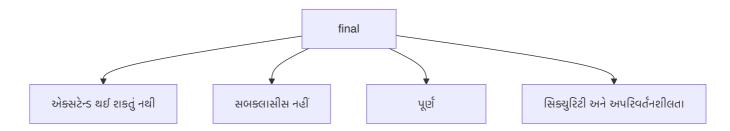
મુખ્ય ખ્યાલો:

- Runnable Interface: run() મેથડમાં thread વર્તણુક વ્યાખ્યાયિત કરો
- Thread Object: runnable કાર્ય માટે રેપર
- start(): thread એક્ઝિક્યુશન શરૂ કરો
- join(): thread પૂર્ણતાની રાહ જુઓ
- sleep(): ઓપરેશન વચ્ચે વિલંબ

याह राजवा मारे: "CROSS" - Create, Runnable, Override run(), Start threads, Sleep for delay

પ્રશ્ન ૪(અ OR): યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે final class સમજાવો. (ગુણ: 3) જવાબ ૪(અ OR):

Final Class: એક ક્લાસ જેને એક્સટેન્ડ (ઇન્હેરિટ) કરી શકાતો નથી.

મુખ્ય લક્ષણો:

- final કીવર્ડ સાથે ડિક્લેર થાય છે
- સબક્લાસીસ ધરાવી શકતું નથી

- સિક્યુરિટી અને અપરિવર્તનશીલતા માટે વપરાય છે
- સામાન્ય ઉદાહરણો: String, Integer, Math ક્લાસીસ

ઉદાહરણ:

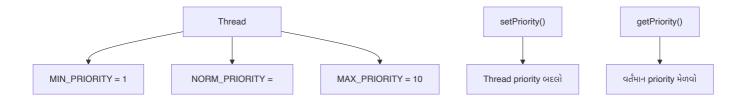
```
// Final class
final class SecureData {
   private String data;
    public SecureData(String data) {
        this.data = data;
    public String getData() {
        return data;
    public void display() {
        System.out.println("सुरक्षित Sेटा: " + data);
}
// Final class એક્સટેન્ડ કરવાનો પ્રયાસ – કોમ્પાઇલેશન એરર થશે
// class DataExtension extends SecureData {
     DataExtension(String data) {
           super(data);
//
     }
// }
// મેઇન ક્લાસ
public class FinalClassDemo {
    public static void main(String[] args) {
        SecureData sd = new SecureData("ગોપનીય");
        sd.display();
    }
}
```

યાદ રાખવા માટે: "NICE" - No inheritance, Immutable design, Complete implementation, Enhanced security

પ્રશ્ન ૪(બ OR): યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે thread ની પ્રાથમિકતાઓ સમજાવો. (ગુણ: ૪)

જવાબ ૪(બ OR):

Thread Priority: એક મૂલ્ય જે threads ને એક્ઝિક્યુશન માટે શેડ્યૂલ કરવાના ક્રમને પ્રભાવિત કરે છે.

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- જાવા thread priorities 1 (સોંથી ઓછી) થી 10 (સોંથી વધુ) સુધી હોય છે
- ડિફોલ્ટ priority 5 (સામાન્ય) છે
- ઉચ્ચ priority threads એક્ઝિક્યુશન માટે **પસંદ** કરવામાં આવે છે
- Priorities એ **શેક્યુલર માટે સૂચનો** છે, ગેરંટી નથી
- વાસ્તવિક વર્તણૂક ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ પર આધાર રાખે છે

ઉદાહરણ:

```
class PriorityThread extends Thread {
    public PriorityThread(String name) {
        super(name);
    }
    public void run() {
        System.out.println("યાલી રહ્યું છે: " + getName() +
                            " priority साथे: " + getPriority());
        for (int i = 1; i \le 3; i++) {
            System.out.println(getName() + ": " + i);
            try {
                Thread.sleep(100);
            } catch (InterruptedException e) {
                System.out.println(getName() + " વિક્ષેપિત થઇ.");
            }
        System.out.println(getName() + " นุย์ ยย์.");
    }
}
public class ThreadPriorityDemo {
    public static void main(String[] args) {
        // Threads अनायो
        PriorityThread low = new PriorityThread("નીથી Priority");
        PriorityThread norm = new PriorityThread("레베리 Priority");
        PriorityThread high = new PriorityThread("ઉઆ Priority");
        // Priorities सेट डरो
        low.setPriority(Thread.MIN PRIORITY);
                                                   // 1
        // norm डिફोस्ट priority (5) पापरे छे
        high.setPriority(Thread.MAX_PRIORITY);
                                                  // 10
        // Threads श३ डरो
```

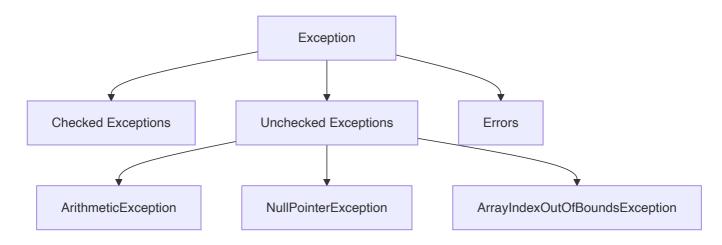
```
low.start();
norm.start();
high.start();
}
```

યાદ રાખવા માટે: "HOPS" - Higher values get preference, OS dependent, Priority 1-10, Scheduling hint

પ્રશ્ન ૪(ક OR): Exception શું છે? Arithmetic Exception નો ઉપયોગ દર્શાવતો પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: ૭)

જવાબ ૪(ક OR):

Exception: એક ઘટના જે પ્રોગ્રામના સામાન્ય પ્રવાહને વિક્ષેપિત કરે છે.

ArithmeticException: જ્યારે અસાધારણ ગાણિતિક સ્થિતિ ઉદ્ભવે છે, જેમ કે શૂન્ય વડે વિભાજન, ત્યારે થ્રો થાય છે.

ArithmeticException દર્શાવતો પ્રોગ્રામ:

```
import java.util.Scanner;

public class ArithmeticExceptionDemo {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner input = new Scanner(System.in);

    try {
            // વપરાશકર્તા પાસેથી બે નંબર મેળવો
            System.out.print("પ્રથમ નંબર દાખલ કરો: ");
            int numl = input.nextInt();

            System.out.print("બીજો નંબર દાખલ કરો: ");
            int num2 = input.nextInt();

            // વિભાજન કરો
            System.out.println("\nવિભાજન કરી રહ્યા છીએ...");
            int result = divideNumbers(numl, num2);
            System.out.println(numl + " / " + num2 + " = " + result);
```

```
} catch (ArithmeticException e) {
             // શૂન્ય વડે વિભાજનને હેન્ડલ કરો
             System.out.println("\nException \\48S\\dig: " + e.getMessage());
             System.out.println("શૂન્ય વડે વિભાજિત કરી શકાતું નથી!");
         } catch (Exception e) {
             // અન્ય exceptions હેન્ડલ કરો
             System.out.println("\ndd: " + e.getMessage());
         } finally {
             // રિસોર્સીસ ક્લીન અપ કરો
             System.out.println("\nFinally બ્લોક એક્ઝિક્યુટ થયો.");
             input.close();
         }
        System.out.println("પ્રોગ્રામ પૂર્ણ થયો.");
    }
    // મેથડ જે ArithmeticException થ્રો કરી શકે છે
    public static int divideNumbers(int a, int b) {
        return a / b; // જો b 0 હોય dì ArithmeticException થ્રો થાય છે
    }
}
```

સેમ્પલ આઉટપુટ 1 (માન્ય ઇનપુટ સાથે):

```
પ્રથમ નંબર દાખલ કરો: 10
બીજો નંબર દાખલ કરો: 2
વિભાજન કરી રહ્યા છીએ...
10 / 2 = 5
Finally બ્લોક એક્ઝિક્યુટ થયો.
પ્રોગ્રામ પૂર્ણ થયો.
```

સેમ્પલ આઉટપુટ 2 (શૂન્ય વડે વિભાજન સાથે):

```
પ્રથમ નંબર દાખલ કરો: 10
બીજો નંબર દાખલ કરો: 0
વિભાજન કરી રહ્યા છીએ...
Exception પકડાયું: / by zero
શૂન્ય વડે વિભાજિત કરી શકાતું નથી!
Finally બ્લોક એક્ઝિક્યુટ થયો.
પ્રોગ્રામ પૂર્ણ થયો.
```

Exception હેન્ડલિંગ ઘટકો:

- try: કોડ જે exceptions થ્રો કરી શકે છે
- catch: યોક્કસ exceptions ને હેન્ડલ કરે છે
- finally: હંમેશા એક્ઝિક્યુટ થાય છે (ક્લીનઅપ માટે)
- throw: સ્પષ્ટપણે exception થ્રો કરે છે
- throws: જાહેર કરે છે કે મેથડ કઈ exceptions થ્રો કરી શકે છે

યાદ રાખવા માટે: "ATCF" - ArithmeticException, Try-catch blocks, Cleanup in finally, Flow control

પ્રશ્ન ૫(અ): એરેની 10 સંખ્યાઓનો સરવાળો અને સરેરાશ શોધવા માટેનો જાવા પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: 3)

જવાબ ૫(અ):

```
public class ArraySumAverage {
    public static void main(String[] args) {
        // એરે ડિક્લેર અને ઇનિશિયલાઇઝ કરો
        int[] numbers = {23, 45, 67, 89, 10, 12, 34, 56, 78, 90};
        // સરવાળા અને સરેરાશ માટે વેરિએબલ્સ
        int sum = 0;
        double average;
        // સરવાળો શોધો
        for (int i = 0; i < numbers.length; i++) {</pre>
             sum += numbers[i];
        // સરેરાશ શોધો
        average = (double) sum / numbers.length;
        // પરિણામો પ્રદર્શિત કરો
        System.out.println("અરેના તત્વો: ");
        for (int num : numbers) {
             System.out.print(num + " ");
        System.out.println("\nસરવાળો: " + sum);
        System.out.println("સરેરાશ: " + average);
    }
}
```

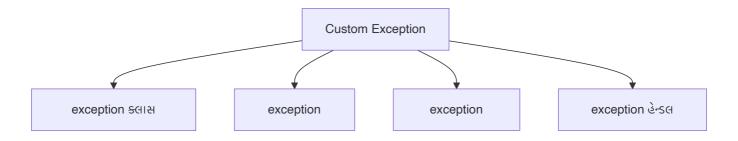
આઉટપુટ:

```
એરેના તત્વો:
23 45 67 89 10 12 34 56 78 90
સરવાળો: 504
સરેરાશ: 50.4
```

યાદ રાખવા માટે: "SALI" - Sum Array Loop, Initialize array, Iterate through elements

પ્રશ્ન ૫(બ): 'Divide by Zero' એરર માટે યુઝર ડિફાઈન્ડ Exception હેન્ડલ કરવા માટે જાવા પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: ૪)

જવાબ ૫(બ):


```
// Custom exception SGIH
class DivideByZeroException extends Exception {
    public DivideByZeroException(String message) {
        super(message);
    }
}
public class CustomExceptionDemo {
    // Custom exception इंडती मेथऽ
    public static double divide(int a, int b) throws DivideByZeroException {
        if (b == 0) {
            throw new DivideByZeroException("શૂન્ય વડે ભાગી શકાતું નથી!");
        return (double) a / b;
    }
    public static void main(String[] args) {
        try {
            // ટેસ્ટ કેસીસ
            System.out.println("10 / 2 = " + divide(10, 2)); // सङ्ण थशे
            System.out.println("10 / 0 = " + divide(10, 0)); // exception \S82
        } catch (DivideByZeroException e) {
            System.out.println("equ: " + e.getMessage());
        } finally {
            System.out.println("પ્રોગ્રામ પૂર્ણ થયો.");
    }
}
```

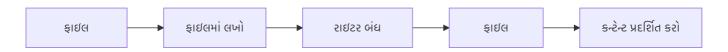
આઉટપુટ:

```
10 / 2 = 5.0
ભૂલઃ શૂન્ય વડે ભાગી શકાતું નથી!
પ્રોગ્રામ પૂર્ણ થયો.
```

ચાદ રાખવા માટે: "CETH" - Create exception class, Extend Exception, Throw when condition met, Handle with try-catch

પ્રશ્ન ૫(ક): ટેક્સ્ટ ફાઇલ બનાવવા માટે જાવા પ્રોગ્રામ લખો અને ટેક્સ્ટ ફાઇલ પર રીડ ઑપરેશન કરો. (ગુણ: ૭)

જવાબ ૫(ક):


```
import java.io.BufferedReader;
import java.io.BufferedWriter;
import java.io.FileReader;
import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;
public class FileReadWriteDemo {
    public static void main(String[] args) {
        // કાઇલ નામ
        String fileName = "sample.txt";
        try {
             // ભાગ 1: ફાઇલ બનાવો અને લખો
             System.out.println("ફાઇલ બનાવી અને લખી રહ્યા છીએ: " + fileName);
             // FileWriter अने BufferedWriter अनापो
             FileWriter fileWriter = new FileWriter(fileName);
             BufferedWriter bufferedWriter = new BufferedWriter(fileWriter);
             // ફાઇલમાં કન્ટેન્ટ લખો
             bufferedWriter.write("નમસ્તે, આ એક સેમ્પલ ટેક્સ્ટ ફાઇલ છે.");
             bufferedWriter.newLine();
             bufferedWriter.write("જાવા ફાઇલ I/O રસપ્રદ છે!");
             bufferedWriter.newLine();
             bufferedWriter.write("ફાઇલનો અંત.");
             // રાઇટર્સ બંધ કરો
             bufferedWriter.close();
             System.out.println("ફાઇલ સફળતાપૂર્વક બનાવવામાં આવી.\n");
             // ભાગ 2: ફાઇલમાંથી વાંચો
             System.out.println("ફાઇલમાંથી વાંચી રહ્યા છીએ: " + fileName);
             // FileReader अने BufferedReader अनायो
             FileReader fileReader = new FileReader(fileName);
             BufferedReader bufferedReader = new BufferedReader(fileReader);
             // કાઇલ કન્ટેન્ટ વાંચો અને પ્રદર્શિત કરો
```

```
String line;
System.out.println("---- $ISG 5-2-2 ---");
while ((line = bufferedReader.readLine()) != null) {
    System.out.println(line);
}
System.out.println("-----");

// হીડર્સ બંધ કરો
bufferedReader.close();
} catch (IOException e) {
    System.out.println("ભૂલ: " + e.getMessage());
}
}
```

આઉટપુટ:

```
ફાઇલ બનાવી અને લખી રહ્યા છીએ: sample.txt
ફાઇલ સફળતાપૂર્વંક બનાવવામાં આવી.
ફાઇલમાંથી વાંચી રહ્યા છીએ: sample.txt
--- ફાઇલ કન્ટેન્ટ ---
નમસ્તે, આ એક સેમ્પલ ટેક્સ્ટ ફાઇલ છે.
જાવા ફાઇલ I/O રસપ્રદ છે!
ફાઇલનો અંત.
```

મુખ્ય સ્ટેપ્સ:

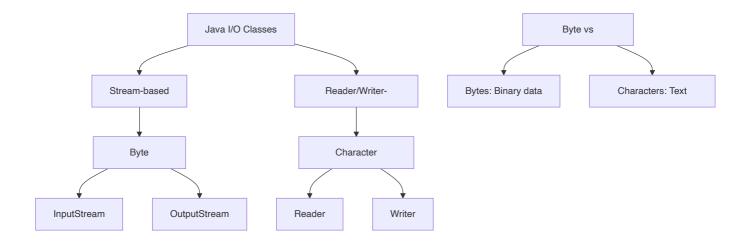
- ફાઇલ બનાવો: FileWriter/BufferedWriter વાપરો
- કન્ટેન્ટ લખો: write() અને newLine() મેથડ્સ વાપરો
- રાઇટર બંધ કરો: હંમેશા સ્ટ્રીમ્સ બંધ કરો
- ફાઇલ વાંચો: FileReader/BufferedReader વાપરો
- કન્ટેન્ટ પ્રોસેસ કરો: readLine() સાથે લાઇન બાય લાઇન વાંચો

યાદ રાખવા માટે: "CROWN" - Create file, Read content, Open streams, Write content, Nullify (close) streams

પ્રશ્ન ૫(અ OR): Java I/O પ્રક્રિયા સમજાવો. (ગુણ: 3)

જવાબ ૫(અ OR):

Java I/O Process ઇનપુટ અને આઉટપુટ ઓપરેશન્સ હેન્ડલ કરવા માટે ક્લાસીસ પ્રદાન કરે છે.

મુખ્ય ઘટકો:

• Streams: સ્ત્રોત અને લક્ષ્ય વચ્ચે ડેટા ફ્લો

• બે પ્રકાર:

o Byte Streams: બાઇનરી ડેટા (ઇમેજીસ, ઑડિયો) હેન્ડલ કરે છે

o Character Streams: ટેક્સ્ટ ડેટા (ફાઇલ્સ, ડોક્યુમેન્ટ્સ) હેન્ડલ કરે છે

• भूजलूत प्रङ्गिया:

1. ડેટા સ્ત્રોત/લક્ષ્ય સાથે **કનેક્શન ખોલો**

2. ડેટા **વાંચો/લખો**

3. રિસોર્સીસ છોડવા માટે **કનેક્શન બંધ** કરો

સામાન્ય ક્લાસીસ:

• Byte Streams: FileInputStream, FileOutputStream

• Character Streams: FileReader, FileWriter

• **Buffered Operations**: BufferedReader, BufferedWriter

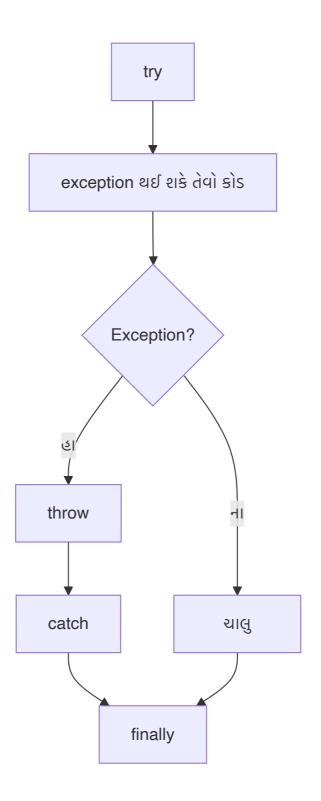
યાદ રાખવા માટે: "IOBC" - Input/Output, Open connection, Binary/Character streams, Close resources

પ્રશ્ન ૫(બ OR): Exception Handling માં throw અને finally ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (ગુણ: ૪)

જવાબ ૫(બ OR):

throw: એક્સપ્લિસિટલી exception ફેંકે છે.

finally: exception થાય કે ન થાય, ત્યારે પણ હંમેશા એક્ઝિક્યુટ થનારો કોડ ધરાવે છે.

ઉદાહરણ:

```
public class ThrowFinallyDemo {
    public static void main(String[] args) {
        try {
            int age = -5;

            // ઉંમર વેલિડેટ કરો
        if (age < 0) {
                  // એક્સપ્લિસિટલી exception ફેંકો
                  throw new IllegalArgumentException("ઉંમર નકારાત્મક ન હોઈ શકે");
```

```
System.out.println("ઉમર " + age + " છે");

} catch (IllegalArgumentException e) {
    // exception ਦੇ-5લ 5રો
    System.out.println("Exception: " + e.getMessage());

} finally {
    // હંમેશા એક્ઝિક્યુટ થાય છે
    System.out.println("Finally ochs એક્ઝિક્યુટ થયો");
    System.out.println("આ exception થાય કે ન થાય ચાલે છે");
}

System.out.println("ओ थाલુ રહે છે...");
}
```

આઉટપુટ:

```
Exception: ઉંમર નકારાત્મક ન હોઈ શકે
Finally બ્લોક એક્ઝિક્યુટ થયો
આ exception થાય કે ન થાય ચાલે છે
પ્રોગ્રામ ચાલુ રહે છે...
```

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- throw: નવા exception ઑબ્જેક્ટ બનાવે છે
- finally: ક્લીનઅપ ઓપરેશન્સ માટે વપરાય છે
- finally બ્લોક try/catch માં return સ્ટેટમેન્ટ હોય તો પણ એક્ઝિક્યુટ થાય છે

યાદ રાખવા માટે: "CAFE" - Create exception, Always execute finally, Finish cleanup, Exception propagation

પ્રશ્ન ૫(ક OR): ટેક્સ્ટ ફાઇલ ના કન્ટેન્ટ ડિસ્પ્લે કરવા અને ટેક્સ્ટ ફાઇલ પર એપેન્ડ ઓપરેશન કરવા માટે જાવા પ્રોગ્રામ લખો. (ગુણ: ७)

જવાબ ૫(ક OR):


```
import java.io.BufferedReader;
import java.io.BufferedWriter;
import java.io.FileReader;
import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;

public class FileAppendDemo {
```

```
public static void main(String[] args) {
    // ફાઇલ નામ
    String fileName = "sample.txt";
    String appendData = "\nઆ લાઇન પછીથી ઉમેરવામાં આવી હતી.";
    try {
        // ભાગ 1: જો કાઇલ ન હોય તો બનાવો
        boolean fileExists = true;
        try {
             FileReader testReader = new FileReader(fileName);
             testReader.close();
        } catch (IOException e) {
             fileExists = false;
             // પ્રારંભિક કન્ટેન્ટ સાથે કાઇલ બનાવો
             FileWriter writer = new FileWriter(fileName);
             writer.write("આ એક સેમ્પલ ફાઇલ છે.\nતેમાં થોડો ટેક્સ્ટ છે.");
             writer.close();
             System.out.println("પ્રારંભિક કન્ટેન્ટ સાથે ફાઇલ બનાવી.");
        }
        // ભાગ 2: મૂળ કન્ટેન્ટ વાંચો અને ડિસ્પ્લે
        System.out.println("\nમૂળ ફાઇલ કન્ટેન્ટ:");
        System.out.println("----");
        displayFileContent(fileName);
        // ભાગ 3: ફાઇલમાં એપેન્ડ
        System.out.println("\nફાઇલમાં એપેન્ડ કરી રહ્યા છીએ...");
        FileWriter fileWriter = new FileWriter(fileName, true); // true = append His
        BufferedWriter bufferedWriter = new BufferedWriter(fileWriter);
        bufferedWriter.write(appendData);
        bufferedWriter.close();
        System.out.println("કન્ટેન્ટ સફળતાપૂર્વક એપેન્ડ થયું.");
        // ભાગ 4: અપડેટેડ કન્ટેન્ટ વાંચો અને ડિસ્પ્લે
        System.out.println("\n&\sizs \sigma\siz \sigma\cdot\size\size:");
        System.out.println("----");
        displayFileContent(fileName);
    } catch (IOException e) {
        System.out.println("ed: " + e.getMessage());
    }
}
// ફાઇલ કન્ટેન્ટ વાંચવા અને ડિસ્પ્લે કરવા માટેની મેથડ
public static void displayFileContent(String fileName) throws IOException {
    FileReader fileReader = new FileReader(fileName);
    BufferedReader bufferedReader = new BufferedReader(fileReader);
    String line;
    while ((line = bufferedReader.readLine()) != null) {
        System.out.println(line);
```

```
bufferedReader.close();
}
```

આઉટપુટ (જો ફાઇલ પહેલેથી ન હોય):

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- Append મોડ: FileWriter(fileName, true) નો ઉપયોગ કરો
- ફાઇલ વાંચો: BufferedReader સાથે readLine() વાપરો
- અલગ મેથડ બનાવો: કોડ રીયુઝ માટે
- **યોગ્ય એરર હેન્ડલિંગ**: try-catch બ્લોક્સ વાપરો
- રિસોર્સીસ બંધ કરો: હંમેશા સ્ટ્રીમ્સ બંધ કરો

યાદ રાખવા માટે: "ARCS" - Append mode, Read content, Close resources, Separate concerns